

láréggelít adatott. Még fényképfelvételeket is csináltak rólunk.

Otthon.

Cattarót hiába bombázták, alig sérült meg, ezt a Zenta tisztjei is konstataáltak, akik itt szívélyes bucsut vettek tőlünk és hajóra szálltak. A nyílt tengeren felvette őket a *Monarchie* nevű hadihajónk, mi pedig Castelnuovóba mentünk, onnan pedig tizennégy napi szabadságra hazaérkeztünk.

Elbucsúztunk Barabás tanártól, akin meg sem látszik, hogy hadifogságból jött haza néhány napra, hogy szeretteit magához ölelje, aztán ismét visszatérjen a harctérre.

A kapuzárás, a lakók és a házmesterek.

(Saját tudósítónktól.) Sajnos, 1916-ban úgy indul meg Szeged a nagyvárosi fejlődés útján, hogy közgyűlése általánossá akarja tenni a 9 órai kapuzárást. Minthogy ez elmaradottabb állapotot teremtené, mint amilyen volt akkor, amikor még az 1888-ban alkotott szabályrendelet állott érvényben, szombaton az ellen a határozat ellen a következő fölébzezés jött ki a polgármesterhez:

Nagyságcs Polgármester Ur!

A törvényhatósági bizottság 1916. január 19-én és folytatólag tartott közgyűlésén a közreirdi szabályrendelet 19. paragrafusát alként módosította, hogy „minden bérház kapuzárási ideje este 9 óra.” Ezen ellen a határozat ellen tisztelettel felkötözök, kérem a Polgármester urat, hogy fölébzezésemet a Belligymihiszter ur Nagyméltóságához felterjesztani sziveskedjék, elkönyöl esedezem, hogy a közgyűlés határozatát indokaim alapján megsemmisíteni kegyeskedjék.

A szabályrendelet-módosítás ügye a közgyűlés rapimendjébe Mihailovits Dezső, törvényhatósági bizottsági tag és háztulajdonos indítványa folytán került. A mostani 1913. május 13-án és folytatva tartott közgyűlésen alkotott szabályrendelet az esti kapuzárás idejét *tíz órában* állapította meg. Az új szabályrendelet elkészültéig, amelyet már most szükségesnek tartottak módosítani — Szegedem este 9 órakor csak télen zárták a kapukat. Ennek az ósdi intézkedésnek rómuralma alatt is az igazán elami reform iránt oly erővel nyilvánult meg a vágy, hogy a közgyűlés 1913-ban hozzászólás nélkül emelte határozattá a tíz órai kapuzárást.

De mit tesz isten? Tizenkilenc hónapja tart a világháború, amely rettenetes emberpusztítások közepette érleli a nemzet jövődjét. Tömegek nagy feladatot vár egy stilszerű városi közigazgatásra. A háború következtében megseppant a város jövődjébe, megseccsödtek azok a kötelességek, amelyeket nyomban készpénzre kell váltani. A közigazgatás szolgálatának szép és nehéz problémákkal szolgát a közféltelmezés, ami szintén pénzbe kerül. E mellett nem szabad megfélekezni a financiális egyensúly olyan megörökléséről, amely a mérleg egyik serpenyőjébe nem kívánja a pótló-emelést. És gondolni kell államotem arra, hogy a város fejlődését a háború után realisabban és okosabban kell megkellendíteni, mint valaha. Az ember nem tudja, hogy a szelbnelészelb és nagyobbnál-magyobbnál feladatok közül melyikkel siessen akár kezdeményezés, akár a megkezdett munkához való szegődés, akár buzgó áldozatkészség, akár szerény félreállítás névén a hatóság és a város szolgálatára. És akkor Szegeden, a 130.000 lakosu — istenem, külföldön mennyi mindent jelent egy városban ennyi lélekszám! — híres városban két évvel azután, hogy az új közrendészeti sza-

labályrendelet jogerőre emelkedett, előáll egy háztulajdonos-várcsátya és az ellen protes-tál, hogy a kapukat nagyvárosi szokás szerint este 10 órakor zárják.

Hívatkozhatnék arra, hogy ez nem városkormányzat, hanem komédia. Hívatkozhatnék arra, hogy a határozatot kimondó városatyáknak legfeljebb hetven százaléka háztulajdonos. Hívatkozhatnék arra — és bizonyítani is tudom, — hogy egyik-másik várcsátya az egymással szembenálló indítványokról nem is volt kellően informálva. De mindezt nem tekintem perdöntőnek, leg-főjebb jellemzőnek. Hívatkozom azonban arra, hogy dr. Kócsó István, törvényhatósági bizottsági tag, a Szegedi Háztulajdonosok Egyesületének ügyésze, a közgyűlésen a 9 órai kapuzárás vezérszócska maga sem merde himni, hogy indítványa kereszttülmegy, ép azért a 9 órai kapuzárás érdekeiről alként kívánt gondoskodni, hogy pótlóindítványt is előterjesztett, amely ugy szót, hogy csak azoknak a házaknak kapuit lehessen 9 órakor bezárni, amelyeknek négyrél több lakója nincs és amelyeknek tulajdonosai kapukulccsal látják el a lakókat. Hívatkozom arra, hogy azok között az indokok között, amelyek hatása alatt a közgyűlés határozatát hozta, olyan is szerepel, hogy köz-biztonsági tekintetek is megkivánják a 9 órai kapuzárást. Hívatkozom arra, hogy a közbiztonságnak ilyen módon való föké-ltesítése akkor volna a legideálisabb, ha a kapukat egész nap és egész éjjel zárva tartanák, sőt ha a lakásokba is csak házmester engedhetne be, miután kellő bírságpénzt fizetnének nekki, amiért be merészellünk menni a lakásunkba, a házmesterek mellé pedig minden ajtóba egy-egy pandurt állítanánk, aki felrázza őket, ha sokáig kell csöngöztünk. Az okos városi gazdálkodás örök dicsőségére meg lehetne így pár ezer rendőrral takarítani annak a körülbelül 140 rendőrmek a felköt, akiket most alkellmaz a város. Hívatkozom a tanács javaslatára, a mely a haladottabb nagyvárosi jellel nagy-on helyesen nem tartja összeegyeztethető-nek a 9 órai kapuzárást. És hívatkozom vé-gül arra, hogy Szeged lakosságának legna-gyobb köntérgensét a városi, állami és ma-gárhívatelnokok, a kiskeneskedők és kis-iparosok, szóval a kisdbb gazdaságiak alkotják. Drága szórakozásokra, pezsgőkre ezeknek az embereknek nem jut. A város közgyűlése most még alba az egy olesó é-lvezetükbe is beleegázott, hogy este vacsora után egy órára sétálni mehessenek. Melhet-nek — mondják az élet vagyoni kiválasztottjai, hiszen tíz óra előtt nem kell kapu-pénzt fizetni. Talán a legszegényebb ember számána a legkényelmetlenebb és legkino-sabb az ilyen helyzet. Azután háromnegyed 10-től 10 óráig könnyen lehet csöngöztüni ha-gy-ni az embert és 10 órakor már kell fizetni. Hogy mit jelent a kapuzárás, mi sem illusz-trálja jobban, mint a szegedi sétaterék. Azt, hogy télen-nyáron 9 órakor lehessen kaput

zánni, a legrégibb, 1888. február 20-án 35. közgyűlési szám alatt alkotott szabályren-delet sem ismerde. Még ez a szabályrendelet is egy merlelkezett, hogy a nyári időszak-ban 10-kor, télen 9-kor lehetett a kaput zár-ni. A sétateréken ennek a szabályrendelet-nek uralma alatt 10, illetőleg 9 óráig volt fogalom. A legújabb határozat, amely az 1913. május 13-án alkotott új szabályrendeletet ilyen rövid idő után kívánja módosi-tani, a szép, tisztes, hűs és egészséges nyári sétákon már 9 órakor a forró levegőjü szo-bákba kívánja behatánni az embereket, te-hát visszacést jelent a közel harminc év előtt alkotott, elvált, azóta újjal pólt szabályrendelettel szemben is.

Elami kötelességet teljesítek, amikor ismételtlen kérem Nagyméltóságodtól ennek az antisocialis merlelkezésnek a megvál-toztatását. Mély tisztelettel Szeged, 1916. ja-nuár 5.

Pásztor József.

Beszélgessünk.

(A hely a régi, vagyis a kulturpalota elő-csarnoka, ahol elhelyezést nyert a fahonvéd. Most vidám, derűs. Híti idő, az utcán a vil-lanylámpák világítanak.)

En Jászon beszarrak az előcsarnokba, egy pirds róását tűzők a fahonvéd siphájá-ra): Iggy ni, kedves vitézünk.

A fahonvéd: Ne is mondja, hogy ki küld-te, ugy is tudom, hogy a vitéz százados, Ma-rinkovich. (Fidreken áll, füstelgére emeli a piskáját.) Hát ujra visszament a frontra, fészem mel is? Látja ugyan, ez a magyar hon-véd! Amíg ilyen katonánk vannak, addig nincs mitől tartani, szemléstőlunk a pekel minden öndögével, nemhogy a papák talán-mal, az imaszakadt franciával, Vutkizemjas muszkával, vagy a pöffeszkedő, futballra jó foglással.

En: A szelbet se felejtse ki a mévsorból, drágja honvédünk.

A fahonvéd: Hát még léteznék? Azokorak már kampec! Alki még van, azt a bajusza egyik végével is a másvilágra küldi vitéz százados ur, Measinkovich. (Csöndes, szívbéli hangon.) Hát ellencztatták a vitéz százados urat?

En: Bajtársai és a polgárság egyaránt. Manderki szereti, mindenki visszavárja, hogy ujra kezét szoríthasson vele, hogy ujra a szí-vére ölelhesse a kedves embert, a nagyszerű, éng-véríg katonát.

A fahonvéd (hamaskában pislati a sze-mével): A felhárszemélyek is, ugy-e?

En: Azok előtt is legény volt a talpán. Egy szemmel is száz szembe nézett és száz-ogyet is végiglmézett.

A fahonvéd (búzkélkedő hangon): Már mi ilyenek vagyunk, honvédek.

En: Ez már szert igaz. Szeretik a mes-terségüket, büszkék a katonai kivoltukra és jelezavuk: Előttük ket, vénünket a hazáért, ki-rályért!

A fahonvéd (megpödröngi a bajuszát): A szívünk lángja pedig a felér személyek.

En: Sose aludjón ki ez a lobogó láng!

A fahonvéd: Nem is, míg csak egy va-laki is lesz, aki hívítgeti. (Szünet. Kis vár-tatva megszólal.) Ugy-e, hogy imunk a vitéz százados urak?

En: Csak győzze olvasni. A lórum-tár-aság, amelynek tagja volt heteném in nekki s beszámol majd arról, hogy a cuneus nem felejtett-e el a pindálba tenni, a Villkót öli-e még a tecnia, a trumpetárius ismert nyu-godtsággal türi-e a veszteséget és jobb-e már az étvágya, az Oszilka csuszamlós ho-lyon jár-e, a kis vönös mondja-e még az ado-mákat? És még sok minden egyébről ad majd értesítést.

A fahonvéd: Csak jó és egész embernek lehet ennyi barátja. Tudom én azt unam, hog az ilyen katonák teremtek meg a katonaság és polgárság között való teljes összhangot és a háború után Majdnem mindenki katonai a zavartalan barátságot. Más is lesz minden

Dr.

FARADUS

Dr.